

но до 0,01. Това отношение въ много прилагания има достатъчна точност.

Адрианъ Меций, който е живѣлъ въ края на 16 столѣтне, намѣрилъ

$$\pi = \frac{355}{113} = 3,1415920.$$

което е вѣрно до 0,000001. Това отношение, като се отличава съ значителна степен на приближение (точност), прѣдставлява освѣнъ това и тази полза, че лесно се запомня, особено ако се прѣдстави въ слѣдующия видъ $\frac{1}{\pi} = 113 : 355$ *).

§ 180. **Теорема.** *Плоското съдържание на кръга е равно на квадратъ отъ радиуса умноженъ съ π .*

Нека R бѣде радиусъ на кръга и K плоското му съдържание; трѣба да докажемъ, че $K = \pi R^2$.

Доказ. Означаваме съ C окръжността на кръга, а съ M и P плоското съдържание и периметра на нѣкой правленъ описанъ многогълникъ. Ако α е разликата между плоскитѣ съдържания на описания многогълникъ и кръга, така щото $M - K = \alpha$, и β е разликата между периметра и окръжността, така щото $P - C = \beta$, то α и β , при постепенното увеличаванне числото на странитѣ на многогълника, безпрѣдѣлно ще се умаляватъ; нѣ (§§ 144 и 117) $M = \frac{PR}{2}$, а тъй като $M = K + \alpha$ и $P = C + \beta$, то

$$K + \alpha = \frac{R}{2} (C + \beta) = \frac{RC}{2} + \frac{R\beta}{2}$$

Въ това уравнение $K + \alpha$ и $\frac{RC}{2} + \frac{R\beta}{2}$ означаватъ двѣ из-

мѣняеми величини, а пъкъ постояннитѣ K и $\frac{RC}{2}$ ще бждѣтъ прѣдѣлитѣ имъ; слѣд. (§ 172).

*) Само кждѣ края на 16 столѣтне числото π било опрѣдѣлено съ такава точност, която не само удовлетворявала всичкитѣ изисквания на практиката, но ги и надминавала. Францъ Виста исчислилъ π съ 10 десетични знакове съ помощта на многогълницитѣ, които имали по 393216 страни; послѣ Адрианъ Роменъ опрѣдѣлилъ π съ 15 десетични знакове отъ многогълницитѣ, които имали по 251658240 страни; най послѣ Лудолфъ отъ Келнъ отпърво опрѣдѣлилъ π съ 20 десетични знакове отъ многогълницитѣ, които имали по 32212254720 страни, послѣ съ 35 десетични знакове. Величината, която е получилъ за π е

$$\pi = 3,1415926535897932384664338327950288.$$

По желанието на Лудолфа това число било написано на надгробния му паметникъ, затова се нарича и *Лудолфово число*. Шенксъ (Shanks) исчислилъ π съ 530 десетични знакове.

